

novy nemá platnost pro rozepře, které vzniknou za exekučního řízení a z něho, neboť jde o ustanovení velící, a proto ho nemůže býti použito na jiné případy, než právě na ty, o kterých mluví citovaný zákon. Ostatně se stěžovatelka mylně domnívá, že o návrhu na náhradu za majetkové újmy, které byly způsobeny odpůrci zatímným opatřením podle § 394 ex. řádu, jest zahájití ústní jednání. Ústní jednání smí býti v exekučním řízení provedeno jen tam, kde to zákon výslovně nařizuje. Případ § 394 ex. řádu tu nedopadá. V něm rozhoduje soud bez ústního jednání po výslechu stran, třebaže může při tom postupovati také podle § 55 třetí odstavce ex. ř. a třebaže může výši náhrady určit i podle volného uvážení (§ 273 c. ř. s. a § 78 ex. ř.).

Čís. 10223.

Úrazové (nemocenské) pojištění dělnické.

Předpis § 1 (4) čís. 4 zák. o úraz. poj. ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888, jest výčetný, nikoliv příkladný.

Pokud podléhají živnostenské a hospodářské podniky lesnické úrazovému pojištění (nemocenskému pojištění podle zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák.).

Zaměstnanec nemůže se domáhati na zaměstnavateli náhrady škody proto, že nepřihlásil podnik k úrazovému (nemocenskému) pojištění.

(Rozh. ze dne 10. října 1930, Rv I 1238/29).

Žaloba, o niž tu jde, byla založena na to, že žalobci, an ho žalovaný nepřihlásil k úrazovému a nemocenskému pojištění, ušla úrazová a nemocenská podpora, příslušející mu pro úraz při kácení lesa v roce 1910. Žaloba žádá náhradu příslušných podpor, prý 90.000 Kč, a kromě toho bolestné 90.000 Kč. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Jest nesporno, že žalobce utrpěl buď v roce 1909, jak tvrdí žalovaný, nebo v roce 1910, jak tvrdí žalobce, byv zaměstnán jako dřevařský dělník u lesní správy žalovaného v J. při kácení jedle úraz. Žalobce tvrdí, že následkem tohoto úrazu a opomenutí žalovaného přihlásiti ho k úrazovému a nemocenskému pojištění, utrpěl zažalovanou škodu. Jde proto o žalobu o náhradu škody. Žaloba taková předpokládá však nejen škodu, nýbrž podle § 1294 obč. zák. i bezprávný čin, který může býti buď pozitivního nebo negativního rázu, tak zv. opomenutí. O takovéto opomenutí by v souzeném případě podle přednesu žalobce šlo, pokud se žalobce domáhá náhrady škody za ušlý mu úrazový důchod a ušlou mu nemocenskou podporu. Než opomenutí jest jen tehdy bezprávním, je-li tu po zákonu povinnost k pozitivnímu jednání v souzeném případě, byl-li žalovaný podle zákona povinen přihlásiti žalobce k úrazovému a nemocenskému pojištění. Zda tu tato povinnost byla, jest, pokud jde o úrazové pojištění, posuzovati podle zák. ze dne 28. prosince 1887 čís. 1 ř. zák. z r. 1888, který v čase žalobcova úrazu pro posouzení pojistné povinnosti byl směrodatný. Správně uvádí procesní

soud, že žalovaný této povinnosti podle tohoto zákona neměl, neboť podle § 1 cit. zák. podléhaly a dodnes podléhají živnostenské a hospodářské podniky lesnické jen tehdy úrazovému pojištění, užívá-li se při nich parních kotlů nebo takových přístrojů, které jsou poháněny živelnou silou nebo zvířaty. Že tu o takový podnik nešlo, plyne již ze samého přednesu žalobce. Neměl-li však žalovaný podle zákona povinnost přihlásiti žalobce k úrazovému pojištění, nelze mluvit o bezprávném činu po rozumu § 1294 obč. zák. a nepřísluší žalobci proti žalovanému pro nedostatek jakéhokoliv zavinění žalovaného podle § 1295 obč. zák. nárok na náhradu škody za ušlý mu úrazový důchod. Nepodléhal-li žalobce úrazovému pojištění, nepodléhal v čase úrazu ani pojištění nemocenskému (§ 1 zákona ze dne 30. března 1888 čís. 33 ř. zák.); že šlo po rozumu tohoto zákonného ustanovení o podnik podléhající živnostenskému řádu neb o podnik po živnostensku provozovaný, žalobce ani netvrdil. Pokud jde o bolestné, nebylo žalobcem ani tvrzeno zavinění žalovaného po rozumu § 1295 obč. zák. Byla proto již z tohoto důvodu žaloba vším právem zamítnuta. Než její zamítnutí stalo se právem i proto, že žaloba jest již promlčena. Žaloby o náhradu škody promlčují se podle § 1489 obč. zák. ve třech letech od doby, kdy se poškozený dozvěděl o škodě a o osobě škůdce. Správně poukazuje první soud k tomu, že podle vlastního přednesu žalobce byla mu i škoda, i osoba škůdce již od konce roku 1911 známa, takže od té doby až do podání žaloby uplynuly více než tři roky, a jest proto žaloba promlčena.

N e j v y š š í s o u d nevýhověl dovolání.

D ů v o d y:

Obě nižší stolice zamítly žalobce s nárokem na náhradu podpor z dvojího důvodu. Předně proto, že podle § 1 úr. zák. žalobce nepodléhal úrazovému pojištění, ježto se při jeho práci neužívalo ani parních kotlů ani přístrojů poháněných živelnou silou nebo zvířaty, následkem čehož nepodléhal podle tehdejšího práva ani pojištění nemocenskému (jinak podle novely z roku 1919 čís. 268 sb. z. a n.), a za druhé proto, že prý jest nárok na náhradu příspěvků podle § 1489 obč. zák. promlčen. Oba důvody jsou správné a jen se podotýká, a to k prvnímu, že předpis § 1 (4) čís. 2 úr. zák. nelze pokládati za příkladný, připouštějící rozšíření i na jiné případy, nýbrž že jest výčetný, jakž i správní praxe, k níž se odkazuje, neúchylně ode vždy uznává, a k druhému, že nebylo třeba, by slyšení byli znalci lékařů o tom, kdy následky úrazu a tedy škoda nastala, ježto nejde o škodu přímo z úrazu, jenž je doznán, nýbrž z neohlášení úrazu, jež není otázkou lékařskou, a tu, jak již první soud vysvětlil, žalobce sám udává, že, utrpěv úraz v roce 1910, byl 36 týdnů upoután na lože a od té doby nezpůsobilým k práci, a že přes to po všechna ta léta nedostal podpůrné příspěvky, musil tedy o neohlášení vědět hned tehda, když, jsa práce neschopným příspěvky nedostával. Posléze jest třetí důvod, nižším stolicím neznámý, totiž ten, že podle rozhodnutí čís. 5445, 6572 sb. n. s. z neohlášení úrazu závazek majitele

podniku na náhradu škody nestihá, protože neohlášení, jsouc jen přestupkem pořádkovým, jest sice stíháno pořádkovým trestem, avšak nepůsobí dělníku úraz utrpěvšímu ztrátu nároku a tudíž škodu, an má nárok přes neohlášení úrazu, a ztrácí tento nárok jen tím, že ho sám v jednom pokud se týče ve dvou letech od úrazu neohlásil, jak podle výslovného předpisu § 34 zák. úr. učiniti »musí«, a to právě pod sankcí, že jinak »nároku pozbude«. To vše však platí i v případě, kde zaměstnavatel podnik neohlásil vůbec ani k úrazové pojišťovně, neboť ani to úrazovému nároku dělníkovu proti pojišťovně nevadí, ježto podle § 1 zákona úr. jest pojištěn již tím, že se stane zaměstnancem v úrazovém podniku, a neohlášení podniku má zase jen v zápětí pořádkovou pokutu (§ 52), takže, kdyby žalobcovo zaměstnání bylo bývalo úrazové, byl pojištěn tím samým, i bez ohlášky, a mohl úrazový nárok proti pojišťovně uplatňovati. K tomu jest doložiti, že oznámení, jež podnikatel úrazovně o podniku učiniti jest povinen, má podle § 18 odst. 1 udávati kromě předmětu podniku a způsobu provozu i počet osob v něm zaměstnaných (nežádá se tedy uvádění jmen) a úhrn ročních výdělků rozhodný pro jich pojištění. Jiného oznámení osob není, nýbrž má pak podle § 21 podnikatel v každém příspěvkovém období předložiti úrazovně výpočet o výši pojistného, v němž samozřejmě musí býti uveden počet osob v období tom zaměstnaných, a výkaz o jich mzdách, zvláště podle t. zv. mzdové knihy nebo podle jiných výkazů, v něž pak pojišťovna svými dozorčími orgány podle § 23 odst. (2) a (3) nahlédnouti jest oprávněna, jak o tom mluví i správní judikatura, a v nichž ovšem každý pojištěnec jest zapsán. Věc se má tedy vůbec jinak, než jak si to žaloba představuje, jakoby podnikatel každého dělníka při jeho vstoupení do práce měl zvlášť oznamovati, a tedy byl měl žalovaný oznámiti také jeho, byl-li podnik podnikem úrazovým, za něž jej ovšem žalobce má, ač mylně. Nevyhoví-li podnikatel své oznamovací a výpočetní povinnosti §§ 18 a 21 jest trestný podle § 52 a nepředložení výpočtu nevadí vyměření pojistného (§ 23/4). Tak se však věc má i při pojištění nemocenském, neboť i tu jest dělník pojištěn podle § 1 zákona o nemocenském pojištění již ze zákona, již nastoupením služby nebo práce, i když ho zaměstnavatel vůbec u pojišťovny neohlásil, jak k tomu zde ovšem podle § 31 povinen jest, neboť toto neohlášení má podle § 32 kromě trestu (§ 67) jen v zápětí, že zaměstnavatel musí nahraditi pokladně všecek náklad spojený s podporou neohlášeného dělníka. Nárok na bolestné však žalobce nemá, an netvrdí, že žalovaný jeho úraz zavinil, jak by podle § 1327 obč. zák. býti musilo, měl-li by nárok vzejíti.

Čís. 10224.

Předpis § 89 org. zák. o nezapočítávání dnů poštovní dopravy vztahuje se též na žalobu podle § 89 služ. pragm.

Neurčil-li soud, vrátiv podle § 85 c. ř. s. žalobu k opravě, lhůtu k opětnému podání žaloby, nemůže to býti na újmu straně, jež žalobu znovu podala bez zbytečného odkladu.